

Quicksan flora- en fauna
(nabij) Oude Dijk te Nieuw-Vossemeer

Nijverdal, 18 mei 2020
Projectnummer 20.049

Colofon

Titel	Quickscan flora- fauna (nabij) Oude dijk te Nieuw-Vossemeer
Uitvoering	Otte Groenadvies
Veldinventarisatie	T.M. Stam – Gecertificeerd Stadswerk Flora en Fauna controleur 2018
Gecontroleerd	Ing. P. Otte
Opdrachtgever	Pure Energie t.a.v. dhr. F. Schothuis Hengelsestraat 585 7500 DC Enschede 053 434 1200 06 512 652 42 F.Schothuis@pure-energie.nl
Projectnummer	20.049
Datum	18 mei 2020
Status	Definitief (Versie 2)

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Otte Groenadvies accepteert derhalve op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Otte Groenadvies uitgevoerde onderzoek neemt.

Brilsweg 1a
7441 BV te Nijverdal
Tel: 06 - 511 77 946
mail: info@ottegroenadvies.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1. Aanleiding en doelstelling.....	4
1.1.1 Uitgangspunten	4
1.2. Methodiek	4
1.2.1. Wat is een quickscan	4
1.2.2. Uitvoer onderzoek.....	5
2. Wetgeving	6
3. Gebiedsomschrijving	7
3.1. Huidig gebruik planlocatie en omgeving	7
3.2. Projectvoornemen	7
3.3. Foto impressie planlocatie	8
4. Gebiedsbescherming	10
4.1. Natura 2000	10
4.2. Natuur Netwerk Brabant (NNB)	10
4.3. Weidevogel- en akkervogelgebied	11
4.4. Lokaal.....	12
5. Beschermde flora en fauna.....	13
5.1. Flora	13
5.2. Zoogdieren.....	13
5.3. Vleermuizen.....	15
5.4. Vogels	16
5.5. Amfibieën	16
5.6. Overige soorten	17
6. Conclusies	18
6.1. Overzicht van de bevindingen.....	18
6.2. Aanbevelingen	19
7. Kwaliteitsborging- en geldigheid	21
8. Bibliografie.....	22
Bijlage	24
BIJLAGE 1: WETTELIJK KADER WET NATUURBESCHERMING – SOORTBESCHERMING	24

1. Inleiding

1.1. Aanleiding en doelstelling

In de ruimtelijke plannen is in het kader van de uitvoerbaarheid inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Met andere woorden, in het ruimtelijke ordeningstraject dient te worden aangetoond dat het plan, het aanleggen van een zonnepark, uitvoerbaar is. In dit kader dient een quickscan flora en fauna uitgevoerd te worden op de locatie (nabij) Oude dijk te Nieuw-Vossemeer.

1.1.1 Uitgangspunten

Uitgangspunt voor deze rapportage is de inkomende e-mail van de heer F. Schothuis op 14 april 2020. Met als onderwerp Quick Scan Flora en Fauna. Op 15 april 2020 is door Otte Groenadvies een offerte met nr. 20.051 per mail verstuurd. Op 15 april 2020 is de offerte per mail door de heer F. Schothuis geaccordeerd.

1.2. Methodiek

Om optimaal om te gaan met het zorgvuldigheidsprincipe uit de Wet natuurbescherming heeft Pure Energie besloten om een onderzoek te laten doen, alvorens de werkzaamheden uit te voeren. Onder meer bij ruimtelijke ingrepen dient rekening te worden gehouden met beschermde soorten en gebieden. Wet- en regelgeving omtrent deze soorten en gebieden is vastgelegd in de Wet natuurbescherming.

Het onderhavige rapport beschrijft de resultaten van een zogenaamde quickscan van beschermde natuurwaarden in en rond het plangebied. Op basis daarvan worden uitspraken gedaan over de (mogelijke) effecten van de voorgenomen ontwikkelingen en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen. De rapportage kan dienstdoen als onderbouwing bij bestemmingsplanwijzigingen en ontheffings- of vergunningaanvragen in het kader van de Wet natuurbescherming.

In dit rapport worden de resultaten van het onderzoek gepresenteerd en getoetst aan de natuurwetgeving en –beleid.

1.2.1. Wat is een quickscan

De quickscan flora en fauna is een oriënterend onderzoek. Hierin wordt de geplande ontwikkeling getoetst aan de natuurwetgeving. Door middel van een veldbezoek en bureauonderzoek wordt beoordeeld welke natuurwaarden verwacht worden in het plangebied en wordt gekeken naar de mogelijke aanwezigheid van beschermde plant- en diersoorten. Ook wordt gekeken of de plannen mogelijk een negatief effect hebben op Natura 2000-gebieden en provinciaal beschermde Natuurmonumenten. Indien beschermde soorten voorkomen, kan een vervolgonderzoek noodzakelijk zijn. Eveneens dient te worden onderzocht of er gebruik kan worden gemaakt van gedragscodes en worden mogelijkheden tot ontheffing verkent.

Een quickscan is een momentopname en geen standaard veldinventarisatie waarbij meerdere veldrondes in een seizoen worden uitgevoerd. Een quickscan geeft daardoor een beperkter beeld dan een standaard veldinventarisatie. Omdat het onderzoek een momentopname betreft, kan geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en –beheer na afloop van het onderzoek.

1.2.2. Uitvoer onderzoek

Op 22 april 2020 is een bezoek gebracht aan het plangebied en directe omgeving. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijk aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten en de indirecte aanwezigheid in de vorm van sporen (verblijfplaatsen, wissels, pootafdrukken en dergelijke). Er is gebruik gemaakt van een verrekijker en fotocamera. De weersomstandigheden waren zonnig, droog, 15°C.

Tijdens het onderzoek waar dit rapport is voortgekomen is niet alleen gelet op flora en fauna binnen de contouren van het plangebied, maar ook op beschermde flora en fauna in de nabije omgeving. Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen en andere standaardwerken nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen in het plangebied.

2. Wetgeving

De Wnb regelt de bescherming van in het wild voorkomende planten en dieren (voorheen Flora- en faunawet) (naast de bescherming van gebieden). In de wet is onder meer bepaald dat beschermde dieren niet gedood, gevangen of verontrust mogen worden en beschermde planten niet geplukt, uitgestoken of verzameld. Daarnaast is het niet toegestaan om de directe leefomgeving van beschermde soorten, waaronder nesten en hollen, te beschadigen, te vernielen of te verstoren (artikelen 3.1, 3.5 en 3.10). Bovendien dient iedereen voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren (algemene zorgplicht, artikel 1.11).

De verbodsbepalingen, die handelingen die het voortbestaan van planten en diersoorten in gevaar kunnen brengen verbieden, is een belangrijk onderdeel van de Wet natuurbescherming. Deze verboden zorgen ervoor dat in het wild levende soorten zoveel mogelijk met rust worden gelaten. Deze verschillen per beschermingsgroep. De Wet natuurbescherming kent drie verschillende beschermingsregimes:

- Vogelrichtlijnsoorten
- Habitatrichtlijnsoorten
- Andere soorten

De provincies hebben in haar verordeningen uit de lijst van 'andere soorten' diersoorten aangewezen waarvoor een vrijstelling geldt en dus geen ontheffing van verbodsbepalingen voor hoeft te worden aangevraagd. Deze lijst met vrijgestelde soorten is per provincie anders. De zorgplicht is wel van toepassing. Bij ruimtelijke plannen, met mogelijke gevolgen voor beschermde planten en dieren, is het verplicht om vooraf te toetsen of deze kunnen leiden tot overtreding van de verbodsbepalingen. Wanneer dat het geval dreigt te zijn, moet onderzocht worden of er maatregelen (mitigatie en/of compensatie) genomen kunnen worden om dit te voorkomen of om de gevolgen voor beschermde soorten te verminderen. Onder bepaalde voorwaarden geldt een vrijstelling of is het mogelijk van het bevoegd gezag ontheffing van de verbodsbepalingen te krijgen voor activiteiten op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Deze ontheffing wordt slechts verleend indien:

- Er geen bevredigend alternatief is;
- Er sprake is van een wettelijk belang;
- Geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Zie Bijlage 1 voor het Wettelijk kader van de soortbescherming in de Wnb.

De Wnb beschermt ook een aantal planten en vissen die onder de Flora- en faunawet niet beschermd waren. Hiermee is rekening gehouden in onderliggende natuurtoets, zie verder in paragraaf 4.1 aanwezigheid beschermde soorten. (Overheid, 2015)

3. Gebiedsomschrijving

3.1. Huidig gebruik planlocatie en omgeving

De planlocatie ligt in een zeekleipolderlandschap in een open agrarische gebied met dijken en wordt doorsneden door enkele kreek. De openheid en grootschaligheid van het landschap zijn belangrijke waarden in deze omgeving. De klei werd als gevolg van de tweede Sint Elisabethsvloed in 1421 over het veen afgezet. Tussen 1605 en 1883 werd er door de gemeente bedijkt en kon het gebied uitbreiden. De verkaveling werd hierdoor telkens aangepast aan de structuur en ligging van de voormalige schorren. De huidige verkaveling is nog altijd grootschalig met een hiërarchisch patroon van wegen, grens-, kavel-, en afwateringsloten en is grotendeels in gebruik voor de akkerbouw met verspreid liggende weilanden en boomgaarden (Gemeente Steenbergen, 2013).

De planlocatie ligt in het buitengebied van Nieuw-Vossenmeer op de grens van de provincies Noord-Brabant en Zeeland. Ten noorden loopt de N257, ten oosten ligt het buurtschap Heensche Molen en ten westen loopt het Schelde-Rijnkanaal met daarachter de provincie Zeeland. Ten zuiden ligt de plaats Nieuw-Vossemeer.

De planlocatie betreft meerdere agrarische percelen waar door en langs het perceel waterafvoersloten lopen. De planlocatie wordt volledig omsloten door agrarische percelen, er is geen bebouwing en verharding aanwezig. De agrarische percelen zijn volledig omgeploegd, het aanwezige groen ligt langs de grenzen en behoort niet tot de planlocatie, deze bestaat uit een groenstrook, een klein bosperceel en de begroeiing langs het talud van de dijk.

Afbeelding 1. Locatie plangebied (rood) (Google, z.d.)

3.2. Projectvoornemen

Met de voorgenoemen ontwikkelingen worden de agrarische percelen ingericht met zonnepanelen. Om het terrein wordt, daar waar nodig, een hekwerk geplaatst. De uitvoering van het plan is gepland na het verkrijgen van de benodigde vergunningen.

3.3. Foto impressie planlocatie

Nr. 1 Overzicht planlocatie

Nr. 2 Aangrenzende groenstrook

Nr. 3 Vooraanzicht bosje

Nr. 4 Overzicht planlocatie

Nr. 5 Bosje met ree

Nr. 6 Pad tussen groenstrook en bosje

Nr. 7 Overzicht planlocatie

Nr. 8 Overzicht planlocatie

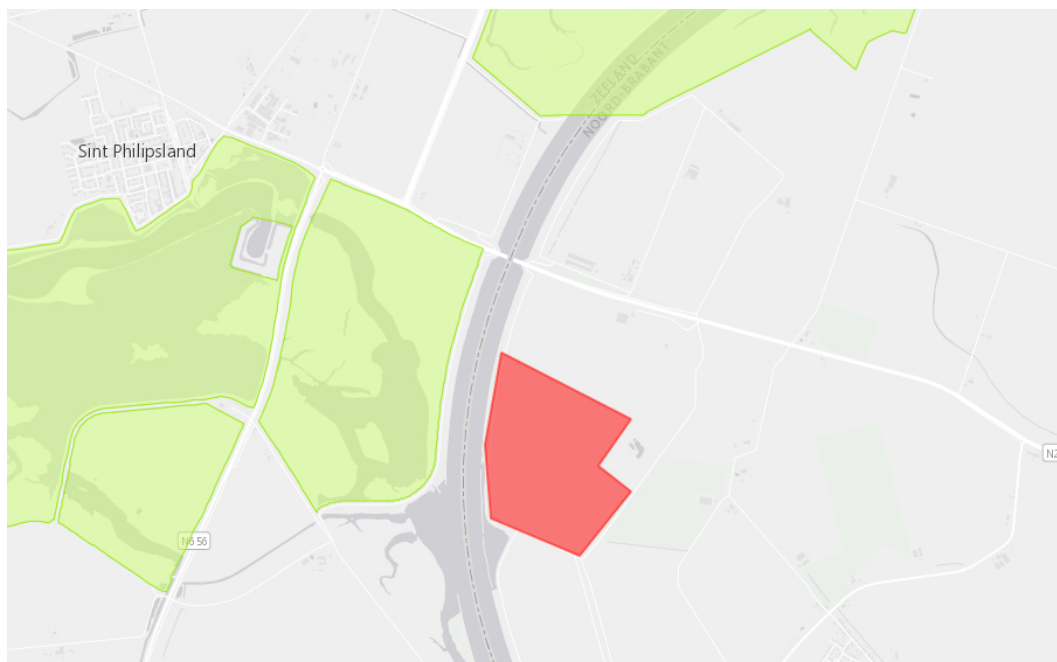
4. Gebiedsbescherming

4.1. Natura 2000

Er liggen twee Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied, namelijk:

- Oosterschelde (gebiedsnummer 118), op circa 250 meter ten westen van de planlocatie;
- Krammer-Volkerak (gebiedsnummer 114), op circa 1,5 kilometer ten noorden van de planlocatie (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, z.d.).

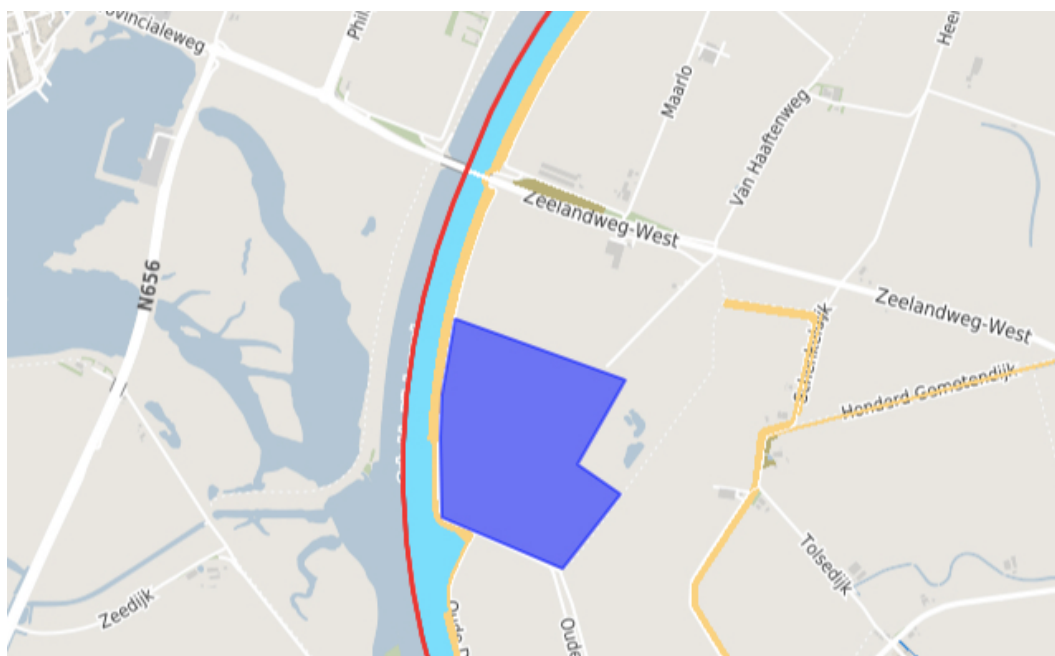
Elke ruimtelijke ontwikkeling in of nabij een Natura 2000-gebied dient te worden onderworpen aan AERIUS-berekening om te bepalen of er significant verstorende of verslechterende effecten optreden van het voornemen. Uit de AERIUS-berekening zal blijken of met de voorgenoemde ontwikkeling de stikstof depositie toeneemt. Als de uitkomst hiervan 0,00 of minder is het aanvragen van vergunning niet nodig. (Rijksoverheid, 2019)

Afbeelding 2. Locatie plangebied (rood) N2000 (groen) (Kadviewer, z.d.) (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, z.d.)

4.2. Natuur Netwerk Brabant (NNB)

De locatie waar het onderzoek heeft plaatsgevonden ligt tegen de grenzen van de NNB. Het beschermingsregime voor de NNB lijkt op dat voor Natura 2000-gebieden. Activiteiten en projecten die de wezenlijke waarden en kenmerken kunnen aantasten zijn niet toegestaan. Er wordt een uitzondering gemaakt als er geen redelijk alternatief is, er een dwingende reden van openbaar belang is en compensatie plaatsvindt. De bescherming van de NNB is juridisch vastgelegd in het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente. Als de geschetste realisatie overeenkomt met de bestemming dan zijn er geen beperkingen. Als voor de ontwikkeling een afwijking van het bestemmingsplan nodig is, dan is afstemming met de provincie nodig. (Provincie Noord-Brabant, z.d.)

Afbeelding 3. Locatie plangebied (donkerblauw), grens Noord-Brabant/Zeeland(rood), NNB afgesloten zeearm (lichtblauw), NNB bloemdijk (oranje), NNB droog bos met productie (bruin) (Kadviewer, z.d.) (Provincie Noord-Brabant, z.d.)

4.3. Weidevogel- en akkervogelgebied

In de gemeente Steenbergen is het Collectief akkervogelbeheerplan Steenbergen van kracht. In het beheerplan wordt beschreven welke maatregelen er worden genomen met betrekking tot de akkervogels. Hierbij zijn kaarten aanwezig van de aangewezen locaties. (Provincie Noord-Brabant, 2016)

Met betrekking tot het weidevogelgebied, akkervogelgebied en beschermde landschapselementen geldt dat de planlocatie niet ligt binnen het beschermde gebied. Wel is het waarschijnlijk dat diverse weide- en akkervogels het perceel (in de winter) gebruiken als foerageergebied. Echter maken de agrarische percelen op de planlocatie geen deel uit van een essentieel foerageergebied, er zijn ruimschoots gelijkwaardige gebieden in de omgeving te vinden in de directe omgeving van de planlocatie. Negatieve effecten zijn niet te verwachten naar aanleiding van de voorgenomen ontwikkeling.

Afbeelding 4. Locatie plangebied (rood), Akkerrand voor broedvogels 2016 (groen), Akkerrand voor overwinterende akkervogels 2016 (geel)

4.4. Lokaal

In de aanlegfase kunnen werkzaamheden met machines leiden tot een tijdelijke geluids- en optische verstoring. Dit kan leiden tot enige tijdelijke negatieve effecten op aanwezige fauna. De tijdelijke verstoring in de aanlegfase is van korte duur en zal naar alle verwachting niet leiden tot negatieve effecten, daar de soorten voldoende alternatieven hebben om te foerageren in de omgeving. Significante negatieve effecten zijn daarmee op voorhand uit te sluiten.

5. Beschermde flora en fauna

5.1. Flora

Het terrein bestaat uit omgeploegde agrarische percelen en enkele graspercelen. Langs de oostkant loopt een groenstrook met in de struiklaag soorten als sleedoorn, Spaanse aak en haagbeuk. In de boomlaag staan platanen. Aan de noordoostzijde is een klein bosperceel aanwezig met in de boomlaag diverse soorten wilgen, in de struiklaag staan algemeen voorkomende natuurlijke en gecultiveerde soorten met daarnaast de gewone braam die dominant aanwezig is. In de kruidlaag staan voornamelijk diverse soorten grassen. Langs de westzijde is de wal begroeid met soorten gras en staan er enkele algemeen voorkomende bomen en struiken. Langs de zuidzijde is geen boom- en struiklaag aanwezig.

Beschermde houtopstanden

Gemeente Steenbergen heeft in combinatie met de bomenverordening een bomenlijst opgesteld waarop de waardevolle en monumentale bomen staan vernoemd. Uit deze lijst is gebleken dat er geen beschermingswaardige bomen op de planlocatie en de directe omgeving aanwezig zijn (Gemeente Steenbergen, 2010) (Gemeente Steenbergen, 2012).

Effectenbeoordeling

Binnen het onderzoeksgebied zijn geen beschermde planten aangetroffen. Recente waarnemingen van beschermde plantensoorten ontbreken eveneens. In combinatie met de voedselrijke omstandigheden in de omgeving, het agrarische gebruik en het ontbreken van zeer specifieke biotopen waar beschermde planten worden aangetroffen, is aanwezigheid van beschermde vaatplanten uit te sluiten. Nader onderzoek naar vaatplanten is niet nodig.

5.2. Zoogdieren

Onder zoogdieren worden hier bedoeld alle grond- en boomgebonden zoogdieren met uitzondering van vleermuizen.

Bever

Bevers komen voor in het overgangsgebied tussen land en water zoals moerassen, langs beken, rivieren en meren. De bever heeft een voorkeur voor rustige rivieren en meren omzoomd door broekbossen met bomen als wilg en es. De aanwezigheid van bossen op de oevers is een vereiste, open of rotsige oevers worden gemeden. De bever kan door middel van het bouwen van dammen en het omknagen van bomen en struiken een grote invloed op zijn leefomgeving hebben. (Zoogdiervereniging, z.d.)

Op de planlocatie ligt ten noordoosten een klein bosperceel. Hierin staan voornamelijk wilgen en is begroeid met struiken. Dit perceel heeft een nat karakter door de aanwezigheid van smalle waterafvoersloten. Tijdens het veldbezoek zijn vele wissels aangetroffen, die waarschijnlijk van de ree kunnen zijn die waargenomen is tijdens het veldbezoek. Uit opgevraagde gegevens uit de NDFF-databank zijn er waarnemingen van de bever op een afstand van 0-1 kilometer van de planlocatie bekend. Op circa 1,5 kilometer ten noorden ligt het Natura2000 gebied Krammer-Volkerak, naar alle waarschijnlijkheid is de bever in dit N2000 gebied gevestigd. De planlocatie en de directe omgeving bieden geen geschikt habitat om te dienen als verblijfplaats van deze soort. De bever is in de directe omgeving van het plangebied sporadisch als passant te verwachten, negatieve effecten zijn uitgesloten.

Konijn

Op de planlocatie is in de dijk een groot aantal konijnenholen aangetroffen. Het konijn is een Nationaal beschermde soort dat door de provincie Noord Brabant is vrijgesteld, voor deze soort geldt de algemene zorgplicht.

Aanwezige konijnenholen in de dijk

Kleine marterachtigen

Bunzing

De bunzing komt voor in allerlei verschillende landschapstypen, maar zijn voorkeur gaat uit naar een kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden en water in de buurt. Dit kunnen oeverbegroeiingen, droge sloten, heggen, houtwallen, bosranden en akkerranden zijn, maar ook meer waterrijke gebieden zoals rietvelden of moerasgebieden. Daarnaast komt hij ook voor in vrij open terreinen, zoals weidegebieden met sloten. Vooral in de winter komt de bunzing ook wel in de buurt van boerderijen voor daar kunnen ze tussen stobalen en op hoozolders warm blijven, en muizen en ratten bemachtigen. (Zoogdiervereniging, z.d.)

Hermelijn

Hermelijn komt in alle habitats voor, van open plekken, in bossen, houtwallen, duinen, akkers, vochtig terrein. De enige voorwaarde is dat er voldoende dekking aanwezig is. (Zoogdiervereniging, z.d.)

Wezel

Wezels leven bij voorkeur in open, droge natuur- en cultuurlandschap (Rd) maar verder in veel verschillende biotopen (zoals bossen, duinen, wei- en akkerland. Meestal in droger gebied dan de hermelijn. Echter overal waar woelmuizen ontbreken, ontbreekt ook de wezel. Ze zoeken graag dekking op, bijvoorbeeld bij bosschages, houtstapels of heggen. Ook bewonen ze vaak oude holen van muizen, ratten en konijnen die bekleed wordt met veren of haren van prooidieren. Goede schuilmogelijkheden en de aanwezigheid van voldoende geschikt voedsel zijn de enige eisen die de wezel aan zijn omgeving stelt. (Zoogdiervereniging, z.d.)

Het aangrenzende bosperceel is geschikt voor de kleine marterachtigen. Dit terrein blijft ongeroerd en toegankelijk voor deze soorten. De agrarische percelen van het plangebied zijn ongeschikt voor de kleine marterachtigen. Negatieve effecten met de ruimtelijke ontwikkeling zijn niet te verwachten.

Waterspitsmuis

De waterspitsmuis komt voor langs schoon, niet te voedselrijk, vrij snelstromend tot stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. De waterspitsmuis komt alleen daar voor waar bodem bedekkende vegetatie aanwezig is. Bovendien moet er in de oevers voldoende schuilmogelijkheid zijn waar de waterspitsmuis zich kan terugtrekken om zijn prooi op te eten. (Zoogdiervereniging, z.d.)

Door de agrarische percelen lopen enkele waterafvoersloten waar na een droge periode geen water instaat, hierdoor is er geen watervegetatie ontwikkeld. De waterafvoerslootjes in het naastgelegen bosperceel zijn in potentie geschikt voor de waterspitsmuis, het bosperceel blijft ongeroerd en toegankelijk voor deze soort. Negatieve effecten zijn hierdoor uit te sluiten doordat de werkzaamheden niet plaatsvinden op dit naastgelegen perceel.

Algemene soorten

Tijdens de veldinventarisatie is de ree en de haas waargenomen op het grasperceel en het naastgelegen bosperceel. Algemeen voorkomende zoogdiersoorten zoals huismuis en huisspitsmuis komen hoogstwaarschijnlijk voor in en rond het plangebied. Deze soorten zijn niet beschermd of staan op de vrijstellingslijst van de provincie Noord-Brabant.

Effectenbeoordeling

Op de projectlocatie worden voornamelijk, algemene zoogdiersoorten verwacht. De werkzaamheden kunnen tot negatieve effecten op deze soorten leiden, bijvoorbeeld door de aantasting van holen en gangenstelsels. Omdat een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt, moet alleen rekening gehouden worden met de algemene zorgplicht die voor alle planten en dieren geldt.

Aantasting van vaste verblijfplaatsen van zwaardere beschermde soorten is niet aan de orde, daar het plangebied niet beschikt over een geschikt leefgebied en doordat de locatie buiten het bekende verspreidingsgebied valt. Significante verslechtering van (potentieel) leefgebied is geen sprake. Nader onderzoek naar beschermde soorten is niet aan de orde.

5.3. Vleermuizen

Een vleermuisonderzoek valt buiten het kader van een quickscan. Wel is de potentie onderzocht van het plangebied voor vleermuizen en is gelet op sporen. Verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden zich in holten van bomen en besloten of donkere ruimten van kunstwerken, zoals gebouwen.

Er is onderzocht welke soorten redelijkerwijs of mogelijk te verwachten zijn aan de hand van het landschap, de omgeving en gekend verspreidingsbeeld. Daarna is onderzocht welke functies voor vleermuizen mogelijk voorkomen. Als richtlijn is hiervoor de checklist van het huidige geldende vleermuisprotocol (2017) aangehouden. Het gaat om voor vleermuis van belang zijnde objecten die door de beoogde activiteit of plan, in relevante mate worden aangetast. Foerageergebied en vliegroutes zijn alleen beschermd als ze essentieel zijn voor het goede voortbestaan van de soort ter plaatse (Netwerk Groene Bureaus, 2017) (Vleermuizen- Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika, 2011)

Verblijfplaatsen

Op de planlocatie zijn geen bomen aanwezig die worden gekapt. De ruimtelijke ontwikkeling heeft geen negatief effect op mogelijke verblijfplaatsen van deze soort.

Foerageergebied en vlieg- en mitigatieroutes

Boven het plangebied wordt mogelijk gefoerageerd door vleermuizen. Hier is echter geen sprake van een foerageergebied dat van essentieel belang is voor vleermuizen. In de directe omgeving zijn vele vergelijkbare en meer geschikte locaties aanwezig. Daarnaast blijft tijdens- en na de ruimtelijke ontwikkeling het plangebied geschikt als foerageergebied. De dijken en de groenstrook dienen mogelijk als vlieg- en mitigatieroute, deze blijven ongeroerd. Het plangebied zelf vormt geen schakel als vlieg- en mitigatieroute.

Licht

Met de nieuwe inrichting moet rekening worden gehouden met kunstmatige lichtbronnen om lichtverstorend te voorkomen. Dit betekent dat de plaatsing, de intensiteit en de stralingsrichting van buitenlampen zodanig

moet zijn dat er geen verstoring van strooilicht plaatsvindt. Werk met vleermuisvriendelijke verlichting en maak de verlichting dynamisch. Te allen tijde moet de verlichting naar beneden gericht zijn om verstoring door middel van strooilicht te voorkomen.

Effectenbeoordeling

Op basis van het veldbezoek is de inschatting dat de vleermuizen geen gebruik maken van de agrarische percelen. Nader onderzoek en/of ontheffing aanvragen is niet nodig.

5.4. Vogels

Vogels met jaarrond beschermde verblijfplaats

Tijdens het onderzoek zijn er geen horsten, roekenkolonie of geschikte (oude) kraaiennesten aangetroffen in het plangebied en nabije omgeving. Geschikte bebouwing voor huismus, gierzwaluw en uil ontbreken, waardoor nestlocaties zijn uitgesloten in het plangebied.

Overige broedvogels

De omgeving van het plangebied is geschikt voor algemene broedvogels. Het plangebied biedt mogelijkheden voor nestlocaties voor soorten als weidevogels. In het aangrenzende bosperceel zijn geen enkele kleine nesten, nestactiviteiten en/of nestrestanten aangetroffen.

Effectenbeoordeling

Weidevogels

Wanneer de werkzaamheden binnen de broedperiode (maart-half juli, weersafhankelijk) plaatsvinden is het noodzakelijk om maximaal vijf dagen voor aanvang van het werk een schouw uit te voeren.

Oeverzwaluw

Tijdens het onderzoek is deze soort niet waargenomen. Echter moet er voorkomen worden dat tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden deze soort een nestplaats gaan ontstaan. Een set van maatregelen is opgenomen in de aanbevelingen.

Voor alle beschermde, inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de Wet Natuurbescherming een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. Ook handelingen die een vaste rust- of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren is niet toegestaan. In de praktijk betekent dit dat versturende werkzaamheden bij voorkeur buiten het broedseizoen* moeten plaatsvinden.

**In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Globaal gaat het echter om de periode van 15 maart tot 15 juli.*

5.5. Amfibieën

Rugstreeppad

De rugstreeppad is een Europees beschermde soort die gebruik maakt van terreinen met een hoog natuurlijke of door mensen ingebrachte dynamiek. Braakliggende bouwterreinen vormen een ideaal leefgebied voor deze soort, mits de bodem goed begraaftbaar is. De habitat bestaat uit onbeschaduwde begroeide terreinen waar ondiep (tijdelijk) vegetatieloos water aanwezig is, b.v. regenplassen en sporen van zware voertuigen. In brede en grote watergangen komt de rugstreeppad niet voor (Ravon, z.d.).

Het perceel bestaat uit agrarische percelen met daardoor- en langs heen waterafvoersloten. Het kleine bosperceel beschikt over voldoende dynamiek met een waterrijk karakter. Het perceel is op het moment van

het veldbezoek niet geschikt voor de rugstreeppad vanwege de akkerbouw die op het perceel plaats vindt. Het perceel geëgaliseerd en zijn er geen diepe sporen van zware voertuigen zichtbaar. Ook is er geen ondiep vegetatieloos water aanwezig en geen regenplassen vanwege de droge periode.

Tijdens de bouw van het zonnepark kan op het perceel een geschikt habitat voor de rugstreeppad ontstaan. Om tijdens de werkzaamheden vestiging van deze soort te voorkomen is een set van maatregelen in de aanbevelingen opgenomen.

Effectenbeoordeling

Rugstreeppad

Negatieve effecten op amfibieën zijn derhalve uit te sluiten. Wel moet tijdens de werkzaamheden worden voorkomen dat de strikt beschermde soort rugstreeppad zich op de planlocatie vestigt. Een set van maatregelen is opgenomen in de aanbevelingen.

5.6. Overige soorten

Het ontbreekt aan een geschikt leefgebied voor zwaardere beschermde soorten (reptielen, vissen en ongewervelden) en dergelijke soorten komen dan ook met zekerheid niet voor op de planlocatie.

Algemeen kleine soorten komen hoogstwaarschijnlijk voor in en rond het plangebied. Herkomst is terug te voeren op de aanwezige waterafvoersloten. Deze soorten zijn niet beschermd of staan op de vrijstellingslijst van de provincie Noord-Brabant.

Effectenbeoordeling

Het vóórkomen van beschermde soorten uit overige soortgroepen (reptielen, vissen en ongewervelden) is op voorhand uitgesloten wegens het ontbreken van geschikt leefgebied en doordat de locatie buiten het bekende verspreidingsgebied valt. Negatieve effecten op beschermde soorten uit overige soortgroepen zijn derhalve op voorhand uit te sluiten. Een ontheffing of nader onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk.

6. Conclusies

6.1. Overzicht van de bevindingen

<u>Gebiedsbescherming</u>	<u>Aanwezigheid</u>	<u>Effecten</u>	<u>Aanbeveling</u>
Natura 2000 - zuurgevoeligheid	habitat/soorten	mogelijk	AERIUS-berekening
Overige onderdelen NNB	nabij	mogelijk	afstemming bevoegd gezag

<u>Soortgroepen</u>	<u>Aanwezigheid</u>	<u>Effecten</u>	<u>Aanbevelingen</u>
Flora – beschermde soorten	niet	geen	geen
Zoogdieren – gebouwbewonend	niet	geen	geen
Zoogdieren – grond-/boombewonend	mogelijk	geen	geen
Zoogdieren – vrijgestelde soorten	aanwezig	mogelijk	zorgplicht
Vleermuizen – verblijfplaatsen	mogelijk	geen	geen
Vleermuizen – vlieg/foerageerroute	mogelijk	geen	geen
Vogels – jaarrond beschermde nesten	niet	geen	voorkom vestiging
Vogels – algemene broedvogels	mogelijk	mogelijk	schouw
Amfibieën/vissen – vrijgestelde soorten	niet	geen	geen
Amfibieën/vissen – beschermde soorten	niet	geen	voorkom vestiging
Reptielen/ongewervelden – vrijgest. soort	mogelijk	beperkt	zorgplicht
Reptielen/ongewervelden – besch. soort	niet	geen	geen

6.2. Aanbevelingen

Gebiedsbescherming

- N2000: Wijziging beleidsvoering:
Voer een AERIUS-berekening uit om aan te bepalen of met de nieuwe ontwikkeling/inrichting negatieve effecten op N2000 gebied plaatsvinden. Uit de AERIUS-berekening zal blijken of met de voorgenomen ontwikkeling de stikstof depositie toeneemt. Als de uitkomst hiervan 0,00 of minder is het aanvragen van een vergunning niet nodig.
- NNB: De planlocatie ligt tegen de begrenzing van het Natuurnetwerk Brabant. Onderzoek of de activiteiten de wezenlijke waarden en kenmerken van de NNB aantasten. De bescherming van de NNB is juridisch vastgelegd in het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente. Als de geschetste realisatie overeenkomt met de bestemming dan zijn er geen beperkingen. Als voor de ontwikkeling een afwijking van het bestemmingsplan nodig is, dan is afstemming met de provincie nodig.

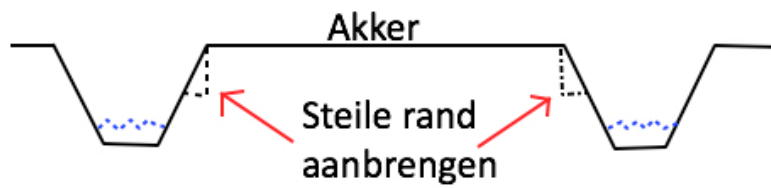
Zorgplicht

- Ten aanzien van alle dieren en planten (beschermd of niet beschermd) geldt dat men zich dient te houden aan de algemene zorgplicht. Dit houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna naar redelijkheid zoveel mogelijk voorkomen moeten worden.

Fauna

- Weidevogels: Voer voor aanvang van de werkzaamheden een schouw uit. Dit dient uiterlijk vijf dagen voor aanvang plaats te vinden. Tijdens het broedseizoen zijn broedgevallen van weidevogels op de planlocatie en in de omgeving van het plangebied te verwachten. Bezette nesten mogen nooit vernield worden. Verstoring is alleen toegestaan wanneer deze geen invloed heeft op de overleving van ouders en jongen. De piek van het broedseizoen ligt in de periode half maart-half juli, maar eerdere en latere broedgevallen komen voor;
- Oeverwaluw: Bij graafwerkzaamheden en/of tijdelijke opslag van grond kan voorkomen worden dat soorten als de oeverwaluw gaan nestelen in de taluds door deze niet steiler te maken dan 1:3;
 - Mochten ondanks deze voorzorgsmaatregelen onverhoopt toch beschermde dieren zich in het gebied vestigen, dienen de werkzaamheden worden stilgelegd na gelang de nesten vrijwillig zijn verlaten.
- Rugstreeppad: De planlocatie is ten tijde van het onderzoek niet geschikt als potentiële voortplanting- en verblijfplaats voor de Europees beschermde soort rugstreeppad, wel moeten er maatregelen worden genomen om tijdens het werk vestiging van deze soort te voorkomen:
 - Het plangebied, op de locatie waar de beschoeiing ontbreekt (voorafgaand aan het uitvoeren van mogelijke grondwerkzaamheden) volledig af te schermen met antiworteldoek. Het antiworteldoek dient een hoogte van 40/50 cm te hebben en dient 5 cm in de grond te worden geplaatst. Dit dient dan niet in het najaar of de winter te gebeuren, maar in het late voorjaar en de zomer, omdat anders de padden al op zoek zijn naar winterverblijfplaatsen in de grond, of;
 - Door de randen van het plangebied zodanig te profileren dat deze aan de binnenzijde loodrecht wordt af- gegraven kunnen de Rugstreeppadden het terrein niet in. De steile rand moet minstens dertig centimeter hoog zijn. Incidenteel aanwezige exemplaren of dieren die toch het gebied zijn binnengedrongen kunnen het plangebied zo gemakkelijk verlaten. De buitenzijde moet bovendien schuin blijven, omdat dieren (Rugstreeppadden, egels, muizen, etc.) er anders niet uit kunnen wanneer ze erin vallen. Omdat het kleigrond betreft is te verwachten dat de steile kant gemakkelijk zal blijven staan. Wel moet het talud aantoonbaar

wekelijks worden gecontroleerd op instortingen. Deze zijn vervolgens gemakkelijk met de spade te herstellen. Zie de onderstaande schets:

- Laat het werk zich goed op elkaar aansluiten, zodat exemplaren van de rugstreeppad geen kans krijgen zich te vestigen in het gebied;
 - Zwakke plakken zoals de toegang tot het terrein: Alleen de toegangsweg mag beschikbaar blijven voor bouwverkeer. Eventuele toegangen dienen te worden afgesloten met een plastic paddenscherp. Omdat de dieren klein, sterk en graaflustig zijn, dienen deze ingegraven en/of verzwaard te worden met zand;
 - Laat de voorzorgsmaatregelen en de controle van de instandhouding hiervan uitvoeren door een inzake deskundige.
- Effecten op beschermde soorten en soortgroepen waarvoor geen vrijstelling geldt, zijn uitgesloten omdat er geen aanwijzingen zijn dat dergelijke soorten binnen invloedssfeer van de werkzaamheden voorkomen;
 - Tijdens het broedseizoen zijn broedgevallen van algemene broedvogels in de omgeving van het plangebied te verwachten. Bezette nesten mogen nooit vernield worden. Verstoring is alleen toegestaan wanneer deze geen invloed heeft op de overleving van ouders en jongen. De piek van het broedseizoen ligt in de periode half maart-half juli, maar eerdere en latere broedgevallen komen voor;

Overige

- Wanneer tijdens werkzaamheden toch beschermde soorten worden aangetroffen dienen werkzaamheden tijdelijk te worden stilgelegd en wordt contact opgenomen met een inzake deskundige. Overleg met de deskundige moet duidelijk maken hoe met de ontstane situatie kan worden omgegaan;
- Goedgekeurde gedragscode, ruimtelijke ontwikkeling van de vereniging Stadswerk kan worden toegepast tijdens de werkzaamheden. Hierin wordt beschreven hoe om te gaan met o.a. de algemene zorgplicht. Wel moet er een kanttekening worden geplaatst, als basis van de gedragscode ligt de Flora- en faunawet. De gedragscode is nog niet aangepast op de (per 1 januari 2017) geldende wet- en regelgeving, Wet natuurbescherming.

7. Kwaliteitsborging- en geldigheid

Door de inzet van deskundigen op gebied van ecologie en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethoden is de kwaliteit van het onderzoek zoveel mogelijk gewaarborgd. Otte Groenadvies hanteert de richtlijnen van het Netwerk Groene Bureaus en de richtlijnen uit de soorten- standaarden/kennisdocumenten van RVO/BIJ12. Toetsing van de aanpak en uitwisseling van ervaringen met gemeente/provincie en collega-onderzoekers vindt plaats op regelmatige basis.

Garanties over aan-/afwezigheid van planten en dieren is niet te geven. Daarvoor is de aard en de opzet van een quickscan niet toereikend. Daarbij is het een eenmalige momentopname en houdt het geen rekening met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderingen in terreingebruik en beheer. De geldigheidsduur van de rapportage bedraagt voor de zwaarder beschermde soorten maximaal 3 jaar.

8. Bibliografie

- Gemeente Steenberg. (2010). *Bomenverordening Steenberg 2010*. Opgeroepen op 29 April 2020, van https://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Steenbergen/CVDR297704/CVDR297704_2.html
- Gemeente Steenberg. (2012, Juli). *Inventarisatie Waardevolle & Monumentale Bomen te Steenberg*. Opgeroepen op 29 April 2020, van <https://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/images/Steenbergen/i262489.pdf>
- Gemeente Steenberg. (2013, Mei). *Vastgesteld bestemmingsplan "Buitengebied Steenberg" (Toelichting)*. Opgeroepen op 28 April 2020, van <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=2ahUKEwiNqtjv-orpAhXJMewKHTnLB8UQFjAAegQIARAB&url=https%3A%2F%2Fraad.gemeente-steenbergen.nl%2Fvergaderingen%2FCommissie-ruimte-en-economie%2F2013%2F12-juni%2F19%3A30%2FBestemmingsplan-bu>
- Google. (z.d.). *Online kaarten*. Opgeroepen op 28 April 2020, van <https://www.google.nl/maps>
- Helversen, D. &. (2011). *Vleermuizen- Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika*. Tirion Natuur.
- Kadviewer. (z.d.). *Online kaarten*. Opgeroepen op 28 April 2020, van <https://kadviewer.map5.nl>
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. (z.d.). *Natura 2000 gebieden*. Opgeroepen op 28 April 2020, van <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>
- Netwerk Groene Bureaus. (2017). *Vleermuisprotocol 2017*. Opgeroepen op 28 April 11, 2020, van <https://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>
- Overheid. (2015, December 16). *Wet Natuurbescherming*. Opgeroepen op 29 April 2020, van <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2019-10-01>
- Provincie Noord-Brabant. (2016, Maart). *Collectief akkervogelbeheerplan Steenberg*. Opgeroepen op 30 April 2020, van https://www.google.nl/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&ved=2ahUKEwiYndH30I_pAhUpNOwKHcqaBM4QFjABegQIAxAB&url=https%3A%2F%2Fwww.brabant.nl%2Fhandlers%2FSISModule%2Fdownloaddocument.ashx%3FdocumentID%3D58086&usg=AOvVaw1T9yCQKRWWlrK_kU6KILLf
- Provincie Noord-Brabant. (z.d.). *Natuurbeheerplan*. Opgeroepen op 28 April 28, 2020, van <https://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>
- Ravon. (z.d.). *Rugstreeppad*. Opgeroepen op 2 Januari 2020, van <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/rugstreeppad>
- Rijksoverheid. (2019, Oktober 12). *Beslisboom: Toestemmingsverlening stikstofdepositie bij nieuwe activiteiten*. Opgeroepen op 28 April 2020, van <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2019/10/12/beslisboom-toestemmingverlening-stikstofdepositie-bij-nieuwe-activiteiten>

Zoogdiervereniging. (z.d.). *Bever*. Opgeroepen op 29 April 2020, van

<https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/bever>

Zoogdiervereniging. (z.d.). *Bunzing*. Opgeroepen op 29 April 2020, van

<https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/bunzing>

Zoogdiervereniging. (z.d.). *Hermelijn*. Opgeroepen op 29 April 2020, van

<https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/hermelijn>

Zoogdiervereniging. (z.d.). *Waterspitsmuis*. Opgeroepen op 29 April 2020, van

<https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/waterspitsmuis>

Zoogdiervereniging. (z.d.). *Wezel*. Opgeroepen op 29 April 2020, van

<https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/wezel>

Bijlage

BIJLAGE 1: WETTELIJK KADER WET NATUURBESCHERMING – SOORTBESCHERMING

De Wnb is op 1 januari 2017 in werking getreden. De wet is in de plaats gekomen van de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De wet is ingedeeld in hoofdstukken en kent een algemeen deel (hoofdstuk 1), delen over Natura 2000-gebieden (hoofdstuk 2), soorten (hoofdstuk 3), houtopstanden, hout en houtproducten (hoofdstuk 4), verder delen die gaan over vrijstellingen, beschikkingen en verplichtingen (hoofdstuk 5), financiële bepalingen (hoofdstuk 6), handhaving (hoofdstuk 7), overige bepalingen (hoofdstuk 8) en tot slot een beschrijving van het overgangsrecht (hoofdstuk 9) en een beschrijving van de wijziging van overige wetten (hoofdstuk 10). In navolgende paragrafen is een samenvattende beschrijving van het onderdeel soortbescherming gegeven, wat relevant is voor onderliggende toetsing. (Overheid, 2015)

Categorieën

De wet maakt onderscheid in drie categorieën van beschermde soorten, namelijk:

- Vogelrichtlijnsoorten
- Habitatrichtlijnsoorten
- Andere soorten

Vogelrichtlijnsoorten

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn zijn in Nederland beschermd. De soorten van artikel 1 van Vogelrichtlijn zijn alle vogelsoorten die op het Europese grondgebied van de lidstaten van de EU voorkomen. Het deel daarvan dat van nature in Nederland voorkomt, is dus beschermd (art. 3.1 lid 1).

Habitatrichtlijnsoorten

In deze categorie vallen alle in het wild levende dieren zoals genoemd in:

- bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn,
- bijlage II bij het Verdrag van Bern of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bonn; (art. 3.5 lid 1) en (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) planten van soorten, genoemd in:
- bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bern; (art. 3.5, lid 5)

De bijlagen zijn zeer uitgebreid en er staan ook veel soorten in genoemd die van nature niet in Nederland voorkomen.

Andere soorten

Naast de soorten waarvan de bescherming op Europees niveau verplicht is gesteld, is er ook een aantal soorten op nationaal niveau beschermd. Dit is dus een “nationale kop” op de Europese bescherming. Het gaat hierbij om soorten die zeer zeldzaam en/of bedreigd zijn en waarvan het duurzaam voortbestaan niet is verzekerd als er geen beschermingsmaatregelen worden getroffen. De soorten waar het om gaat zijn opgenomen op de bijlage bij de wet (art. 3.10, lid 1 onder a en c).

Verbodsbepalingen Ten aanzien van vogels verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen (art. 3.1 lid 1), het opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren (art. 3.1 lid 2), het rapen of onder zich hebben van eieren (art. 3.1 lid 3) en het opzettelijk storen van vogels (art. 3.1 lid 4). Het verbod tot opzettelijk storen geldt

niet in het geval de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort (art. 3.1 lid 5).

Ten aanzien van de overige Europees beschermde diersoorten verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen (art 3.5 lid 1), het opzettelijk verstoren (art 3.5 lid 2), het opzettelijk vernielen of rapen van eieren (art 3.5 lid 3) en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (art 3.5 lid 4). Ten aanzien van de Europees beschermde plantensoorten verbiedt de wet het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen en vernielen (art 3.5 lid 5).

Ten aanzien van de nationaal beschermde diersoorten geldt slechts een verbod op het opzettelijk doden of vangen (art 3.10 lid 1 onder a) en het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (art 3.10 lid 1 onder b). Ten aanzien van de nationaal beschermde plantensoorten geldt een verbod op het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen (art 3.10 lid 1 onder c).

Gedragcodes, vrijstellingen en ontheffingen

Gedragcode

De in het voorgaande beschreven verbodsbepalingen zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd volgens een door de minister van EZ vastgestelde gedragscode (art. 3.31 lid 1). Het moet dan gaan om handelingen die plaatsvinden in het kader van:

- a. een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- b. een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;
- c. een bestendig gebruik;
- d. ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Vrijstelling

Provinciale staten en de minister van EZ kunnen vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen (art 3.3 lid 2- 4; 3.8 lid 2-5, 3.10 lid 2). Voor zover het gaat om de hiervoor beschreven verbodsbepalingen, kan in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een ontheffing worden verleend op de verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 en 3.10, dus ten aanzien van alle beschermde soorten. Een vrijstelling mag alleen worden verleend wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Deze zijn gelijk aan de voorwaarden waaronder een ontheffing verleend kan worden (zie hieronder).

Voor welke soorten een vrijstelling geldt, verschilt per bevoegd gezag (ministerie van EZ en de afzonderlijke provincies). De lijst met vrijgestelde soorten van het ministerie is alleen van toepassing op handelingen waarvoor de minister van EZ het gevoegd gezag is. Voor handelingen waarvoor Gedeputeerde Staten het bevoegd gezag zijn, geldt de vrijstellingslijst van de betreffende provincie.

Ontheffing

Voor soorten waarvoor (in de betreffende provincie) geen vrijstelling geldt, moet wanneer niet volgens een gedragscode wordt gewerkt een ontheffing worden aangevraagd wanneer er een handeling wordt uitgevoerd waardoor een verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 of 3.10 van de Wnb wordt overtreden (art 3.3 lid 1,3; 3.8 lid 1,3, 3.10 lid 2). Of deze ontheffing kan worden verleend, hangt af van of men kan voldoen aan de voorwaarden. Deze voorwaarden verschillen per categorie.

De eerste eis die wordt gesteld, is dat er geen andere bevredigende oplossing mag zijn. Dat betekent - ook in combinatie met de in artikel 1.11 beschreven zorgplicht - wanneer een overtreding redelijkerwijs te voorkomen is en ontheffing niet mogelijk is. De werkzaamheden moeten dan op zodanige wijze worden uitgevoerd dat er

geen overtreding van de wet plaatsvindt. Te denken valt aan het kappen van bomen buiten het broedseizoen, of het afzetten van en het wegvangen van soorten in het werkgebied.

Verder kan een ontheffing alleen worden verleend wanneer is aangetoond dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort. Daarnaast gelden er per categorie verschillende aanvullende voorwaarden.

Voor Vogelrichtlijnsoorten kan alleen een ontheffing worden verleend: (art 3.3 lid 4):

1. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
2. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
3. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
4. ter bescherming van flora en/of fauna;
5. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
6. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

Voor Habitatrichtlijnsoorten kan alleen een ontheffing worden verleend: (art 3.8 lid 5):

1. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
2. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
3. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
4. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
5. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Voor de andere soorten gelden de voorwaarden die gelden voor de overige Europees beschermde soorten, aangevuld met: (art 3.10 lid 2):

6. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
7. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes of begraafplaatsen;
8. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
9. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
10. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
11. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
12. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of

13. in het algemeen belang.

Aanhaken bij de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO)

Er kan voor worden gekozen geen ontheffing Wnb aan te vragen, maar de toestemming aan te laten haken bij de Omgevingsvergunning. In dat geval dient het betreffende onderzoek bijgevoegd te worden bij de aanvraag Omgevingsvergunning. Het bevoegd gezag voor de Omgevingsvergunning vraagt vervolgens een verklaring van geen bedenking (vvbg) aan bij het bevoegd gezag Wnb. De voorwaarden waaronder de vvbg wordt afgegeven maken vervolgens onderdeel uit van de Omgevingsvergunning.

Wanneer ervoor wordt gekozen de toestemming Wnb niet aan te laten haken, moet de ontheffing Wnb zijn aangevraagd voordat de Omgevingsvergunning wordt aangevraagd. (Overheid, 2015)